

ВИСНОВОК
наукового керівника на дисертацію
Турченко Марії Андріївни
«Правові засади інноваційного розвитку місцевого самоврядування
в Україні», подану на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 Право, галузь знань 08 Право

Турченко Марія Андріївна у 2021 році закінчила Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Право» та здобула ступінь магістра права.

У 2022 році вступила до аспірантури Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна по кафедрі конституційного і муніципального права, заочна форма навчання.

Добре володіє українською та англійською мовами.

Під час написання дисертаційного дослідження аспірантка Турченко М. А. сумлінно дотримувалася індивідуального плану наукової роботи та успішно виконала індивідуальний навчальний план, тому зарекомендувала себе як відповідальна та працездатна дослідниця, сумлінний виконавець.

У процесі роботи над дисертацією Турченко М. А. значно підвищила рівень навичок роботи з бібліографічними джерелами, опанувала загальнонаукові та спеціальні методи вивчення проблем науки конституційного права та суміжних галузей, поглиблено дослідила конституційне та муніципальне законодавство щодо правових засад інноваційного розвитку місцевого самоврядування в Україні, ознайомила із зарубіжним досвідом формування та реалізації інноваційних практик у муніципальному управлінні; надала пропозиції щодо вдосконалення конституційного регулювання місцевого самоврядування в Україні та практики його реалізації.

За період навчання в аспірантурі Турченко М. А. здобула необхідні компетентності наукового дослідника, напрацювала високі фахові знання, розвинула здібності до наукових досліджень, опанувала сучасні теорії та концепції науки конституційного та муніципального права; продемонструвала вміння гнучкого мислення, наукової комунікації, презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень.

У процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення та впровадження їх результатів Турченко М. А. продемонструвала високий рівень етичних міркувань та академічної доброчесності.

Актуальність теми дисертаційного дослідження Турченко М. А. продиктована тим, що формування правових засад інноваційного розвитку місцевого самоврядування є одним з найменш розроблених напрямків сучасної вітчизняної юридичної науки. Адже формування сучасного українського конституціоналізму відбувалося за відсутності усталених політичних, економічних і культурних засад місцевого самоврядування, що перебувало на перехідному етапі й тільки опанувало нові цілі муніципального розвитку. Водночас проблематика інновацій у муніципальному праві є одним з трендів сучасної конституційно-правової науки у США і державах ЄС.

Пошук нових, більш ефективних шляхів розвитку місцевого самоврядування та нових можливостей впливу конституційного і муніципального законодавства в цілому на розвиток місцевого самоврядування та забезпечення муніципальних прав громадян є протягом останніх десятиліть об'єктом прискіпливої уваги не тільки науки конституційного права, але й політичної теорії та загальнотеоретичної юриспруденції. З початку XXI століття ця проблематика почала розроблятися й вітчизняними конституціоналістами.

Втім правові засади інноваційного розвитку місцевого самоврядування досі ще не були предметом самостійного дисертаційного дослідження. Досі відчувається гостра проблема в доктринальному визначенні оптимальної моделі конституційно-правового регулювання місцевого самоврядування в Україні, що враховувала б власний історичний досвід і кращі здобутки зарубіжної політико-правової теорії й практики.

Вказані питання є актуальними не лише з суто теоретичного погляду, а й у праксеологічному аспекті. На сьогодні для українського суспільства особливої актуальності й гостроти набуває питання організаційно-правового механізму реалізації місцевого самоврядування і муніципальних прав громадян. Означені питання з особливою гостротою постають в умовах конституційної реформи, котра перманентно триває в Україні протягом останніх двадцяти років.

Означені обставини зумовлюють актуальність обраної теми дисертаційного дослідження.

Методологічне підґрунтя дисертаційного дослідження становить сукупність загальнотеоретичних та спеціальних методів наукового пізнання.

Наукова новизна отриманих результатів обумовлена тим, що дисертація є першою у вітчизняній юриспруденції науково-дослідною працею, в якій надано комплексну характеристику правових засад інноваційного розвитку місцевого самоврядування та сформульовано загальні підходи щодо приведення окремих елементів таких засад до сучасних потреб розбудови місцевого самоврядування в Україні.

Цілком виправданою є архітектоніка роботи, яка складається зі вступу, двох розділів, що охоплюють сім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатку. Кожен розділ дослідження містить висновки, які є доречними і ґрунтовними.

Достовірність і обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційному дослідженні, підтверджується значним обсягом інформаційних джерел.

Дослідження Турченко М. А. спирається на ґрунтовну джерельну базу, яка охоплює праці вчених у галузі загальної теорії права, конституційного і муніципального права, вітчизняне та зарубіжне конституційне й муніципальне законодавство, а також акти органів конституційної юстиції, дослідження у галузі соціології та політології, наукові розвідки вітчизняних і зарубіжних учених у галузі конституційного і муніципального права тощо.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій автора підтверджуються їхньою апробацією у відкритому друку, обговоренням на засіданнях кафедри конституційного і муніципального права юридичного

факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, на міжнародних науково-практичних конференціях.

Дисертаційне дослідження виконано здобувачкою особисто, містить низку наукових положень та наукових результатів, що мають важливе та істотне значення для подальшого реформування територіальної організації публічної влади, продовження конституційної реформи щодо децентралізації; для підготовки нових й удосконалення наявних навчальних та методичних матеріалів з конституційного і муніципального права України, державного і муніципального права зарубіжних країн, порівняльного конституційного права та викладання відповідних навчальних дисциплін; для подальшого удосконалення вітчизняного конституційного законодавства в частині формування правових засад інноваційного розвитку місцевого самоврядування; для практичної реалізації норм і положень муніципального законодавства в контексті європейської інтеграції України.

Оцінюючи роботу здобувачки в цілому, можна зробити висновок, що наукові результати Турченко М. А. заслуговують на позитивну оцінку.

Аспірантка Турченко М. А. повністю виконала освітню та наукову складові індивідуального плану роботи.

Вважаю, що набуті Турченко М. А. теоретичні знання, уміння та навички достатні для продукування нових ідей та розв'язання комплексних проблем у галузі науково-дослідницької діяльності.

Формування Турченко М. А. як фахівця-юриста вищої кваліфікації завершено повністю, а, отже, вона заслуговує на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Науковий керівник

**доктор юридичних наук, професор,
декан юридичного факультету
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна**

**Підпис Віталія СЕРЬОГІНА
засвідчую,**

**Начальник відділу кадрів
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна**

Віталій СЕРЬОГІН

Олена ГРОМИКО